

De manier hoe we economie bedrijven kan beter. De economie van vandaag heeft volgens Katherine Trebeck weinig of niets met kwaliteit van leven te maken. "Het Bruto Binnenlands Product is een verzamelpak van wat goed, matig en slecht is en dat noemen we geweldig, maar het kijkt alleen maar naar distributie en productie. De rest wordt niet gezien," aldus Trebeck, die één van de drijvende krachten is achter de internationale beweging *Wellbeing Economy Alliance* (WEAll).

Financiële sector als aanjager van de welzijnseconomie

Actieve wegbereiders gevraagd

TEKST IVO VALKENBURG

Achter de schermen is Trebeck een van de aanjagers geweest achter het initiatief van de – in meerderheid vrouwelijke – premiers van Schotland, Nieuw-Zeeland, IJsland en Wales om te onderzoeken hoe de economie weer dienstbaar kan zijn aan het welzijn van mens, natuur en samenleving. "Het groeicijfer van onze economie is gereduceerd tot één van de leidende doelen van politici, maar het zegt niets over hoe het werkelijk met jou of mij gaat, laat staan met de bomen, planten en dieren om ons heen. Onze kwaliteit van leven zou volledig anders zijn als we onze economische beslissingen zouden baseren op de waarden van het le-

ven in plaats van puur op financiële waarden. Het is de hoogste tijd dat we ons bewust worden van de niet-financiële consequenties van onze financieel-economische beslissingen. Hoogste tijd om ons te focussen op de problemen en de oplossingen die er in het leven echt toe doen. Luister bijvoorbeeld naar de Schotse premier Nicola Sturgeon, die voorstelt om onder meer de kwaliteit van kinderopvang, geestelijke gezondheid en natuur te gebruiken als meetpunten voor het succes van de economie. Met de oprichting van de *Wellbeing Economy Governments* partnership, werken de eerste nationale en regionale overheden wereldwijd samen om menselijk en ecologisch welzijn te integreren

in het financieel-economische systeem. Ze vormen daarmee het begin van een hoopvol alternatief voor de conventionele aanpak van de G7, de zeven rijke industrielanden."

VAN DROMEN NAAR DOEN

"Overall in de wereld, in alle sectoren van de economie, tref je praktijkvoorbeelden aan waar geld een middel is en niet langer een doel op zichzelf. Met een veelal holistische kijk op de maatschappij, vanuit de wetenschap dat alles en iedereen letterlijk met elkaar is verbonden. Als de coronacrisis ons iets duidelijk heeft gemaakt, dan is het wel dat de natuur om erkenning vraagt en wil dat we anders omgaan met grond, water en lucht omgaan. Als dienstbaarheid het leidende principe is, is er geen gebrek. Steeds meer lichtpuntjes worden zichtbaar. Daar wordt gewerkt vanuit onderlinge gelijkheid, daar is betekenis verankerd op de werkvloer. Dan zie je dat de kwaliteit van leven verbetert, bedrijven van start gaan als instrument om bij te dragen aan de oplossing van maat-

**"HET IS DE HOOGSTE TIJD DAT WE ONS BEWUST WORDEN
VAN DE NIET-FINANCIËLE CONSEQUENTIES VAN ONZE
FINANCIËEL-ECONOMISCHE BESLISSINGEN"**

schappelijke problemen en dat de circulaire economie wordt omarmd. Een van mijn favoriete voorbeelden is de Schotse Whiskey distilleerderij Bowmore, die het lokale zwembad verwarmt met haar warmte-uitstoot. Het kan ook niet anders. Als je kijkt naar de toestand van de planeet, dan is de tijd van dromen voorbij. Het is tijd voor actie.”

EEN NIEUW VERHAAL

Om de onderlinge samenwerking tussen al die lichtpuntjes in de wereld te bekrachtigen, is WEAll opgericht. Met ruim 170 internationale organisaties, een groeiend aantal lokale *hubs* (zoals Schotland, Costa Rica, IJsland en Wales) en zo'n twintig ambassadeurs, waaronder **Christian Felber**, die met de Gemene Goed Economie een welzijnsbalans voor bedrijven en organisaties heeft ontwikkeld dat door ruim 2000 organisaties wordt gesteund, **Kate Raworth**, initiatiefnemer van de Donut-economie, die bijvoorbeeld met de Gemeente Amsterdam actief werkt aan de realisatie van een donuteconomie en Triodos-CEO **Peter Blom**. Vanuit Nederland wordt de internationale beweging onder meer ondersteund door NFF-ambassadeur **Kees Klomp**, lector Betekeniseconomie bij de Hogeschool Rotterdam, en oprichter van het Thrive Institute dat innovatieve trajecten ontwikkelt voor een florerende organisatie en samenleving.

“WEAll verbindt wereldwijd belangrijke mensen, organisaties en initiatieven die werken aan de transformatie van het financieel-economische systeem richting een welzijnseconomie. In plaats van ‘wij versus zij’ bewegen we naar ‘wij allemaal’. Met een inclusieve economische kijk op mens, natuur en samenleving. Wat hierbij urgent is, is dat we het neo-liberaal economische verhaal vervangen door een eigentijds verhaal waarbij alles dat leeft is inbegrepen vanuit gelijkwaardigheid. Ook is het belangrijk om de theoretische basis voor een nieuwe economie wetenschappelijk te onderbouwen. Last but not least: er is een krach-

KATHERINE TREBECK:
“STEEDS MEER LICHPUNTJES.”

tige samenwerking nodig tussen al die mensen en organisaties die werken aan vernieuwing van het financieel-economische systeem. We kunnen samen zoveel meer creëren dan als mens alleen. Ik doe niets liever dan ruimte creëren voor al die movers & shakers in de wereld van economische transitie. Met WEAll rollen we het rode tapijt voor ze uit. Het is aan de movers & shakers om erop te dansen. Om hun eigen ding te doen, vanuit verbinding met alle andere projecten in de wereld. Mede door onze lokale hubs zie ik wereldwijd over-

al krachtplekken ontstaan die voor vernieuwing zorgdragen, ook op systeemniveau. Schotland is een mooi voorbeeld van een land waar niet alleen veel mooie woorden worden gesproken over een welzijnseconomie, maar waar ook oprecht gezocht wordt naar nieuwe wegen om dat praktisch vorm te geven.”

ETHISCHE VERANTWOORDELIJKHEID

De van origine Australische Trebeck groeide op in Canberra. Haar vader was politiek actief en het politieke bloed

stroomt ook door haar aderen. Tijdens een tussenjaar voor haar studie in Groot-Brittannië bezocht ze voor het eerst Schotland. Dat was liefde op het eerste gezicht. Op haar zoektocht hoe het bedrijfsleven 'goed kan doen', verhuisde ze in 2005 naar Schotland dat inmiddels met haar gezin haar thuisland is geworden. "Een sleutelmoment in m'n leven was een overstroming van een gebied in Kameroen, waar ik eerder als student-vrijwilliger was geweest. Ik wilde direct terug om te helpen. Een gesprek met een lector aan de Universiteit, een activiste van Oost-Timor, wist me hiervan te weerhouden en me aan te moedigen te onderzoeken hoe het komt dat zoveel mensen en plekken in deze wereld kwetsbaar zijn en hoe dit op te lossen."

Trebeck onderzoekt jarenlang de rol van het bedrijfsleven in relatie tot maatschappelijke uitdagingen en problematiek. Ze deed promotieonderzoek naar de vraag hoe het mijnbedrijf Rio Tinto omsprong met het natuurlijke erfgoed van Aboriginals. Later werkte ze aan de ethische verantwoordelijkheid van bedrijven en organisaties. Ruim acht jaar werkte ze, samen met onder meer Kate Raworth, voor Oxfam en introduceerde onder meer Oxfams *Humankind Index*. Begin 2019 publiceerde ze het boek *The Economics of Arrival: Ideas for a Grown Up Economy* waarin ze beschrijft hoe het huidige systeem concreet te veranderen is in een economie die de mens dient, in plaats van andersom.

WEALL HUB NEDERLAND

"De financiële sector is de bloedsomloop van de samenleving. Ik noem financiële mensen ook wel 'de loodgieters' van de welzijnseconomie. Inmid-

**"DE FINANCIËLE SECTOR KAN HET POSITIEVE
VERSCHIL MAKEN DOOR MET IMPACT TE INVESTEREN
IN HET WELZIJN VAN AL HET LEVEN OP AARDE"**

dels weten we beter dan voorheen dat geld een uit het niets gecreëerde illusie is. Geld is niets anders dan een vorm van energie. Je kunt er mooie dingen mee doen of niet. Het is fascinerend om overal in de financiële sector mensen en bedrijven te zien die praktisch bijdragen aan een welzijnseconomie. Fondsmanagers die bewust maatschappelijk verantwoord beleggen, banken met de klant als stakeholder, vermogensbeheerders die het vermogen gebruiken om energie te geven aan maatschappelijk, ecologisch en financieel rendement waar iedereen iets beter van wordt. Verzekeraars die vooruit-

denken in het vraagstuk van klimaatverandering en ervoor kiezen om niet langer in fossiele brandstoffen te beleggen. De financiële sector kan het positieve verschil maken door met impact te investeren in het welzijn van al het leven op aarde."

"Ik ben ervan overtuigd dat hoe meer mensen in de financiële sector voelen dat een toekomst alleen mogelijk is vanuit echte verbinding hoe meer we de welzijnseconomie in de praktijk kunnen brengen. Wat dat betreft kijk ik uit naar de oprichting van de Nederlandse WEAll Hub. Nederland is actief betrokken geweest als pionier in de ontwikkeling van het huidige financieel-economische stelsel. Met de VOC als eerste multinational ter wereld, behoorde Nederland tot de wegbereiders van een nieuw economisch systeem. Nu is er opnieuw behoefte aan actieve wegbereiders." ■

Meer informatie: www.wellbeingeconomy.org

**"HET IS FASCINEREND OM OVERAL IN DE FINANCIËLE
SECTOR MENSEN EN BEDRIJVEN TE ZIEN DIE PRAKTISCH
BIJDAGEN AAN EEN WELZIJNSECONOMIE."**